

Välttämättömän palvelutuotannon turvaaminen Heinolassa

soteltk 03.05.2022 § 23

480/09.06.00/2022

Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä	vs. sosiaali- ja terveystoimen johtaja Parkkonen, Jari
Päätösehdotus	Sosiaali- ja terveystoimen johtaja päättää palvelujärjestelmän kriittisen suorituskyvyn varmistamiseksi, sosiaali- ja terveystoimen henkilöstön riittävyyden ja henkilöstön osaamisen turvaamiseksi sekä väestön kokonaisturvallisuuden huomioimiseksi sosiaali- ja terveystoimessa 1. vastuuttaa vastuulliset esihenkilöt toteuttamaan valmistelutekstissä esitetyt toimenpiteet 1.-11. 2. lähettää virka-apupyynnön Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymälle sosiaali- ja terveyspalveluiden lakisääteisen tason turvaamiseksi vuoden 2022 aikana. 3. Lisäksi sosiaali- ja terveystoimen johtaja valtuuttaa vastuuviranhaltijat ilmoittamaan palveluiden järjestämisongelmista ja lakisääteisen palvelutason haasteista sosiaali- ja terveysministeriölle, Etelä-Suomen aluehallintovirastolle ja Valviralle. 4. Lähettää asian tiedoksi kaupunginhallitukselle.
Toimivalta	Heinolan kaupungin hallintosääntö 23.4 §
Valmistelija	vs. sosiaali- ja terveystoimen johtaja Jari Parkkonen, puh. 0400 862 977, etunimi.sukunimi@heinola.fi
Valmistelu	Heinolan sosiaali- ja terveystoimen rekrytointitilanne on historiallisesti ollut kohtuullisen hyvä valtakunnallisesti tarkasteltuna ja sen johdosta kaupungin asukkaille on pystytty tutkitusti järjestämään laadukkaat palvelut, joiden asiakastyytyväisyys on korkea. Palvelut ovat samalla olleet valtakunnallisesti tarvevakioituneita Suomen kustannustehokkaimmat. Maan hallituksen päätös hyvinvointialueiden syntymisestä on vaikuttanut henkilöstön luontaiseen vaihtumiseen Heinolan kaupungin näkökulmasta negatiivisesti; rekrytoiminen on osoittautunut haasteelliseksi ja henkilöstön siirtyminen maakunnallisen sote-yhtymän palvelukseen on kiihtynyt, vaikka sote-yhtymän asema on juridisesti sama kuin Heinolan kaupungin sosiaali- ja terveystoimen henkilöstön, eli kummatkin ovat liikkeenluovutuksen piirissä. Sote-alan ammattilaisista on valtakunnallisesti puutetta, joka käy ilmi myös työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) 5.4.2022 julkaistusta Ammattibarometristä. Työvoimapula näkyy vahvasti myös

Heinolassa: sosiaali- ja terveysalalla on jatkuvasti useita työpaikkoja auki, mutta niihin on vaikea saada hakijoita. Myös valtakunnan tason työtaistelutoimet vaikuttavat osaltaan tilanteeseen. Vastuu Heinolan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämisestä siirtyy 1.1.2023 hyvinvointialueelle eli Päijät-Sotelle, ja muutokseen valmistautumisesta kiireellisessä aikataulussa aiheutuu henkilöstölle lisätöitä.

Edellä mainituista asioista on vaikeaan koronavirustilanteeseen yhdistettynä aiheutunut pitkäkestoisia ja merkittäviä ongelmia palvelutuotannon toteuttamisessa Päijät-Hämeessä. Heinolan kaupunginjohtaja on tehnyt aiemmin 23.12.2021 viranhaltijapäätöksen § 17 kaupungin siirtymisestä korotettuun valmiustilaan 16.1.2022 saakka liittyen nimenomaan koronavirukseen COVID-19. Koronaan liittyvän sairaalahoidon tarve on lähiaikoina vähentynyt, mutta taudin esiintyvyys on edelleen korkea ja koronavirustilanne vaikuttaa siis yhä merkittävästi Heinolan kaupungin sosiaali- ja terveyspalveluiden toimintaan paitsi suoraan, myös epäsuorasti sairastumisista ja altistumisista johtuen.

Tälläkin hetkellä sosiaali- ja terveyspalvelujen turvaaminen on vakavasti vaarantunut korona-altistumisista johtuen, mutta myös muista edellämainituista syistä. On nähtävissä, että vaikka koronatilanne helpottuu, henkilöstön saatavuuteen liittyvät ongelmat kiihtyvät. Erityisenä haasteena on johtamisen ja hyvän hallinnon järjestäminen, kun esihenkilöiden ja asiantuntijoiden poistuma kasvaa ja rekrytointi on haasteellista. Marraskuun 2021 jälkeen Heinolan sosiaali- ja terveyspalveluiden esihenkilöistä ja asiantuntijoista on siirtynyt muualle 37 %, joista vain osa on saatu rekrytoinnilla täytettyä. Tämä tarkoittaa työkuorman kasaantumista yhä harvemmalle joukolle esihenkilöitä ja asiantuntijoita.

Heinolan kaupungin hallintosäännön 1.4.2022 23.4 §:n mukaan sosiaali- ja terveyslautakunta toimii sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännössä tarkoitettuna monijäsenisenä kunnan toimielimenä (lautakunnan toimiala).

Sosiaali- ja terveyslautakunta vastaa

1. lakisääteisten sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisestä kuntalaisille.

Heinolan kaupunki pyrkii tuottamaan lakisääteiset peruspalvelut kaikissa tilanteissa. Heinolan kaupungissa on toteutettu palvelutuotannon hallintaan tähtääviä toimenpiteitä ja erityisjärjestelyitä kaikilla organisaation toimialoilla.

Tilanteen hallitsemiseksi Heinolan kaupungin sosiaali- ja terveyslautakunta ohjeistaa vastuulliset viranhaltijat:

1. *toteuttamaan tarvittaessa henkilöstöresurssin tarkoituksenmukaista kohdentamista koskevia toimenpiteitä kuten henkilöstön siirtoja sekä toimialojen sisällä että niiden yli ilmenevän tilapäisen tarpeen*

- mukaisesti. Toimialan sisäiset siirrot päättää toimialajohtajan toimivallassa ja toimialojen väliset siirrot kaupunginjohtaja,*
- 2. osallistamaan yhteistoimintalain mukaisesti henkilöstöjärjestöjen edustajat henkilöstön laajamittaisia siirtoja koskeviin asioihin,*
 - 3. käynnistämään kiireellisesti lisähenkilöstön hankkimiseksi markkinatilanteen kartoituksen sekä käynnistämään mahdollinen suora hankinta hankintalain mukaisessa erityistilanteessa,*
 - 4. valtuuttamaan esihenkilöt valmistelevaan toimenpiteitä, joilla yhteistyötä voidaan tiivistää Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän ja hyvinvointialueen kanssa lakisääteisen palvelutason turvaamiseksi,*
 - 5. vastuuttamaan esihenkilöt seuraamaan tilannetta ja toteuttamaan tarvittavat muutokset ml. henkilöstösiirrot,*
 - 6. priorisoimaan palvelutuotannossa kiireellisen ja muun välttämättömän asiakkaiden ja potilaiden hoivan, hoidon ja palvelun,*
 - 7. seuraamaan ja arvioimaan tarvittavien priorisointitoimenpiteiden vaikutuksia asiakkaiden ja potilaiden saamaan hoivaan, hoitoon ja palveluun,*
 - 8. ohjaamaan esihenkilöt tarvittaessa ottamaan käyttöön KVTES:n ja SOTE-sopimuksen mukaiset mahdollisuudet työntekijöiden tilapäisestä siirtämisestä muihin tehtäviin enintään 8 viikoksi kerrallaan,*
 - 9. työaikalain 19 §:n tarkoittamassa tilanteessa valmistautumaan ottamaan käyttöön hätätyön työvoiman turvaamiseksi säännöllisiä työaikoja pidentämällä. Hätätyöstä tulee työnantajan viivytyksettä tehdä ilmoitus työsuojeluviranomaisella, ja työntekijöitä edustavalla luottamusmiehellä on mahdollisuus liittää ilmoitukseen lausuntonsa asiasta.*

Lisäksi Heinolan kaupungin sosiaali- ja terveyslautakunta:

- 10. velvoittaa vastuulliset viranhaltijat rekrytoimaan puuttuviin johtamis-, esihenkilö, asiakastyö- ja tukitehtäviin vaadittavat voimavarat,*
- 11. päättämään osaltaan, että palveluiden järjestämisvastuu on ensisijainen suhteessa hyvinvointialuevalmistelun henkilöstön rekrytointi- ja palkkausperiaatteisiin.*

Tiedoksianto

Sähköposti

PHHYKY

Aluehallintovirasto

Sosiaali- ja terveysministeriö

Valvira

Heinolan kaupunginhallitus

Heinolan kaupungin sosiaali- ja
terveystoimen palvelualuejohtajat,
palvelupäälliköt ja asiantuntijat